

JAARREKENING 2021

STICHTING ATD VIERDE WERELD NEDERLAND

Mensenrechtenbeweging met de armsten

**ATD
VIERDE WERELD**

Wij geloven in een wereld zonder armoede en uitsluiting.

We geven een stem aan mensen die geen stem hebben. We zetten de kennis en de ervaring van de armsten in om samen de politiek en de samenleving te beïnvloeden.

Extreme armoede is een schending van de mensenrechten. Wij willen er voor zorgen dat iedereen deze mensenrechten krijgt.

De allerarmsten willen betrokken zijn bij de ontwikkeling, de uitvoering en de evaluatie van beleid voor een samenleving zonder uitsluiting. Hiervoor werken wij wereldwijd samen met alle mogelijke organisaties.

Stichting ATD Vierde Wereld Nederland
Regentesseplein 13, 2562 EV Den Haag
Postbankrekening: NL27INGB000275.22.00

www.atd-vierdewereld.nl

JAARREKENING 2021

INHOUD	Bladzijde	
BESTUURSVERSLAG OVER DE FINANCIËLE GANG VAN ZAKEN IN 2021		
A	Naam en zetel van de Stichting	3
B	Het algemeen bestuur	3
C	Uitgangspunten	4
D	Activiteiten in Nederland	7
E	Personeel	8
F	Algemene onderwerpen	9
G	De exploitatie	10
H.	De activa op de staat van bezittingen en schulden en het beleggingsbeleid	13
I.	De passiva op de staat van bezittingen en schulden	14
J.	Werkzaamheden van het bestuur	16
K.	Vooruitzichten	16
L.	Goedkeuring jaarrekening 2021	17
JAARREKENING OVER 2021		
1.1	Balans	18
1.2	Staat van Baten en Lasten	19
1.2.1	Baten	19
1.2.2	Bestedingen aan doelstellingen	19
1.2.3	Kosten werving baten	19
1.2.4	Kosten beheer en administratie	19
1.3	Toelichting waarderingsgrondslagen	20
1.3.1	Algemeen	20
1.3.2	Balans	20
1.3.3	Grondslagen bepaling overschotten en tekorten	20
1.4	Toelichting op de balans	21
1.4.1.1	Immateriële vaste activa	21
1.4.1.2	Materiële vaste activa	21
1.4.1.3	Vorderingen	21
1.4.1.4A	Beleggingen per fonds	22
1.4.1.4B	Beleggingen per risicogroep	22
1.4.1.5	Liquide middelen	22
1.4.2.1	Reserves en fondsen	23
1.4.2.2	Kortlopende schulden	23
1.5	Toelichting op de Staat van Baten en Lasten	24
1.5.1	Baten uit eigen fondsenwerving	24
1.5.2	Giften	24
1.5.3	Subsidies	24
1.5.4	Baten beleggingen	24
1.5.5	Overige baten	24
2.0	Nadere specificaties van de baten en lasten	25
3.0	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	25
4.0	Doel en aard van de activiteiten	26
Bijlage 1:	Specificatie en verdeling van kosten naar bestemming	27
Bijlage 2:	Verantwoordingsverklaring	28
Bijlage 3:	Jaarprogramma 2022	30
Bijlage 4:	Begroting 2022	31

BESTUURSVERSLAG OVER DE FINANCIËLE GANG VAN ZAKEN IN 2021

A. Naam en zetel van de stichting

Op 14 november 1971 nam Joseph Wresinski (1917-1988), Fransman, priester en de grondlegger van de internationale beweging ATD Vierde Wereld, samen met een groep Nederlanders het initiatief om de 'Stichting ATD Vierde Wereld Nederland' op te richten. Haar prioriteit is aandacht voor, betrokkenheid bij en zeggenschap voor de armste en meest vergeten mensen en gezinnen in onze samenleving.

De stichting ATD Vierde Wereld Nederland is gevestigd in de gemeente Den Haag en staat ingeschreven in het stichtingenregister van de Kamer van Koophandel van Haaglanden, onder nummer 41151492. De stichting is bij beschikking d.d. 9 september 2008 door de Belastingdienst (wederom) aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Bij brief van 2 november 2006 werd de stichting door de Inspecteur van belastingen tevens aangemerkt als instelling van sociale of culturele aard en daarmee vrijgesteld van de heffing van omzetbelasting, een en ander op basis van artikel 11, eerste lid, letter f, van de Wet op de omzetbelasting 1968 (het betreft een vernieuwing van de erkenning van 1995).

De stichting is door het Centraal Bureau Fondsenwerving te Amsterdam, een onafhankelijke stichting die toezicht houdt op de inzameling van geld voor goede doelen (in het vervolg met CBF afgekort), sinds het jaar 2000 erkend als 'Keurmerkhouders'. Sinds 2012 beschikt de stichting ATD Vierde Wereld Nederland over het CBF-Certificaat van wat nu Erkend Goed Doel wordt genoemd.

B. Het algemeen bestuur

Conform het gestelde in artikel 5 van de statuten van de stichting bestaat het bestuur uit een door het bestuur te bepalen aantal van tenminste 5 en ten hoogste 15 leden. Bestuursleden worden door het bestuur benoemd voor de tijd van drie jaar, met uitzondering van de secretaris-generaal van de internationale beweging ATD Vierde Wereld. Deze is ambtshalve lid van het bestuur. Ieder jaar treedt een derde van het aantal zitting hebbende bestuursleden af overeenkomstig een volgorde van aantreden, welke wordt bepaald door de volgorde van benoeming.

Op 31 december 2021 had het bestuur de volgende samenstelling:

Waarnemend voorzitter: dhr. drs. A.L.J. Flapper aftredend in juni 2024

Secretaris: vacature

Penningmeester: dhr. drs. A.L.J. Flapper aftredend in juni 2024

Leden: dhr. mr. A.F.C.M. Redegeld aftredend in juni 2022

 mevr. M. P. van Rijn aftredend in juni 2022

 Dhr. B.P.C. Dabout aftredend in juni 2024

 Dhr. B.P.C. Dabout is als algemeen secretaris van de

internationale beweging op grond van artikel 5, lid 3 van de statuten van de stichting sinds september 2021 ambtshalve lid van het bestuur van de stichting. Hij wordt vertegenwoordigd door dhr. B. Luyts.

Tussen de bestuursleden bestaan geen nauwe familie- of daarmee vergelijkbare relaties. De bestuursleden vervullen geen nevenfuncties, die onverenigbaar zijn met hun bestuursfunctie en vervullen hun bestuurstaken onbezoldigd.

C. Uitgangspunten

'Ieder mens is een kans voor de mensheid.', aldus Joseph Wresinski, oprichter van ATD Vierde Wereld.

De stichting ATD Vierde Wereld streeft naar de verwezenlijking van alle mensenrechten in hun ondeelbaarheid voor alle mensen. Zij wil naast de armsten staan en opkomen voor hun gelijkwaardigheid en de samenleving zodanig beïnvloeden, dat de rechten van de armsten worden onderkend, gerespecteerd en gerealiseerd.

De stichting baseert zich volgens haar statuten op de fundamentele uitgangspunten van de internationale beweging ATD Vierde Wereld en met name:

'Ieder mens als zodanig heeft een fundamentele en onvervreembare waarde die zijn menselijke waardigheid uitmaakt. Welke zijn leef- of denkwijze, maatschappelijke of economische positie, of afstamming ook moge zijn, ieder mens – en met name de arme mens – behoudt geheel deze wezenlijke waarde die hem op één lijn stelt met alle andere mensen. Deze waarde verleent een ieder hetzelfde onvervreembare recht in vrijheid te handelen voor zijn eigen welzijn en dat van anderen. Waar mensen gedoemd zijn in armoede te leven, worden de rechten van de mens geschonden. Zich verenigen om die rechten te doen eerbiedigen is een dure plicht.'

De prioriteiten van de Internationale beweging ATD Vierde Wereld voor 2019-2024

In de wereld waarin we leven, zien we dat de situatie van de mensen en gezinnen in armoede heel moeilijk blijft, zowel de levensomstandigheden als de manier waarop zij behandeld worden. De Verenigde Naties stelt vast dat de honger in de wereld toeneemt. Armoede, klimaatveranderingen en conflicten leiden tot migratiestromen. De wereld organiseert zich opnieuw en sluit de armsten buiten. Grenzen worden gesloten tussen landen en barrières worden opgetrokken tussen wijken en gemeenschappen. Onverschilligheid en onwetendheid zijn een voedingsbodem voor vooroordelen en angsten. Zij wakkeren discriminatie en een populistisch discours aan.

Tegelijkertijd komen overal ter wereld mensen in beweging, met burgerinitiatieven, om nieuwe denkrichtingen en alternatieven te zoeken. De campagne 'Stop armoede', geïnitieerd door ATD Vierde Wereld in 2017, heeft geleid tot vele initiatieven, geïnspireerd door respect voor de gelijkwaardigheid van alle mensen. Mensen weigeren anderen in de steek te laten en zoeken een gezamenlijke plek om te leven en te werken. Jongeren uit verschillende milieus ontmoeten elkaar. Academics en mensen in armoede delen hun kennis en voegen het samen. Onderzoekers analyseren het gedachtegoed van Joseph Wresinski en jongeren hebben het ontdekt als inspiratiebron.

In 2015 heeft de internationale gemeenschap de '2030 Agenda' aangenomen voor: 'Sustainable Development Goals' (Duurzame Ontwikkelingsdoelen). In deze Agenda naar 2030 staat het uitbannen van armoede – in alle vormen en overal – waarbij niemand wordt achtergelaten, centraal. De internationale beweging heeft veel geïnvesteerd om deze prioriteit te doen opnemen in deze nieuwe internationale agenda, waarin de landen een gezamenlijk plan hebben aangenomen voor de komende vijftien jaar. Onze stem is gehoord, maar we weten dat 'niemand achterlaten' een veeleisende ambitie is waarvoor ieders steun nodig is.

Voor de jaren 2019-2024 heeft de Internationale beweging ATD Vierde Wereld als haar belangrijkste koers en oriëntatie bepaald: 'Niemand achterlaten.'

'Niemand achterlaten' of *'Iedereen mee'* is de oproep (die uiteindelijk ook in de Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties is opgenomen) van hen die zich elke dag verzetten tegen armoede en die weigeren om de meest uitgeputte mensen in de steek te laten. Zij leren ons de voorwaarden voor duurzame vrede.

Voor ons wil '*Niemand achterlaten*' zeggen: de mensen bereiken die het meest uitgesloten zijn en verwaarloosd worden. Met hen willen we nauwe en vertrouwensrelaties opbouwen, een langdurige betrokkenheid aangaan, zodat hun stem in de samenleving gehoord wordt en zij daar een erkende plaats hebben. Zo zij dat wensen, kunnen ze ook een actieve rol binnen de beweging op zich nemen. Dit is het fundament waardoor mensen in armoede hun schaamte kunnen overwinnen en zich veilig voelen om hun leven met anderen in handen te nemen. Dit is het houvast om samen te durven geloven in het slagen van onze projecten, zowel onze dagelijkse activiteiten als het einddoel: het uitbannen van extreme armoede als noodlot. De beweging brengt dit al 60 jaar in praktijk. Zo verandert de sfeer in de wijken, ervaren bewoners samen solidariteit, trots en broederschap. Mensen weten zin te geven aan hun leven. Officiële instanties staan meer open voor dialoog en gaan hun manier van werken veranderen.

De beweging ATD Vierde Wereld aanbieden...

De beweging aanbieden is ten eerste: ons voorstellen aan wie we tegenkomen. We moeten leren te zeggen wie we zijn en waar we voor staan.

De beweging wil mensen aanbieden om deel uit te maken van een volk in beweging.

Het gaat erom te bereiken dat mensen geen schaamte meer hebben om arm te zijn en trots kunnen zijn om deel uit te maken van een beweging tegen armoede.

De beweging wil aan mensen in armoede aanbieden deel uit te maken van een strijd waarin zij nodig zijn. Zij hebben de ervaring die maakt dat zij deskundigen kunnen zijn op dit terrein.

Aan iedereen – families en individuen – stellen we voor zich aan te sluiten bij deze strijd, op allerlei manieren: door ontmoetingen, vieringen, acties van de beweging, etc. Alles is mogelijk. “Wij zijn een volk dat de strijd is aangegaan”, zegt Marie Jahrling, actief lid van de beweging in Frankrijk. Bij deze koers horen vier prioriteiten, waaraan, afhankelijk van de situatie en context, groepen van ATD Vierde Wereld overal, ook in Nederland, de nodige aandacht schenken en zo mogelijk uitvoering geven.

1 – De intelligentie en kennis van iedereen gebruiken om samen een antwoord te zoeken voor de uitdagingen die zich op wereldniveau voordoen

Geconfronteerd met uitdagingen zoals nooit tevoren, heeft de mensheid behoefte aan de intelligentie van iedereen om samen op weg te gaan naar een samenleving zonder uitsluiting, zonder de macht van de één over de ander en zonder de uitputting van de natuurlijke rijkdommen van de aarde.

Onze middelen hiervoor zijn volksuniversiteiten, forumbijeenkomsten, landelijke en lokale werkgroepen, waar mensen die schrijnende armoede ervaren, samen met anderen ontdekken dat ze kennis en ervaring hebben die een weerklink vindt bij anderen en die mensen kan mobiliseren.

Steeds meer doet de beweging daarvoor een beroep op de door ATD Vierde Wereld ontwikkelde methodiek van ‘kruisbestuiving van kennis en ervaring’, in het Engels '*Merging of knowledge*'. De afgelopen jaren is daar internationaal steeds meer ervaring mee op gedaan. Voorbeelden daarvan zijn: de evaluatie van de impact van de Millennium-doelstellingen; het participatief onderzoek: ‘Armoede is geweld, de stilte breken, op zoek gaan naar vrede’; het onderzoek/actieplan: ‘Op zoek naar onze geschiedenis voor de toekomst van onze kinderen’ in Zwitserland; en bij het internationaal onderzoek naar de verborgen dimensies van de armoede.

Voor wat ATD Vierde Wereld Nederland betreft, willen we:

- Experimenten uitvoeren met de methodiek van de '*Merging of knowledge*' en het bijbehorende werkmateriaal in verschillende talen beschikbaar stellen.

- Ons vertrouwd maken met de materie en de resultaten van het onderzoek naar de verborgen dimensies van de armoede, en deze met onze actieve leden in Nederland verder verdiepen en verspreiden (zie blad Vierde Wereld van september 2019).

2 – Actie voor onderwijs dat de talenten van ieder individu benut

De 'Duurzame Ontwikkelingsdoelen' staan voor kwalitatief goed onderwijs voor iedereen. Dit streven komt overeen met de verlangens van de gezinnen over de hele wereld die het meest getroffen worden door armoede. Het gaat om kinderen die geen toegang hebben tot school of die worden uitgesloten van school voordat zij een basisleesniveau hebben bereikt. Ze willen dat hun kinderen en jongeren toegang hebben tot kennis, hun potenties ontwikkelen en de middelen hebben om mee te doen met het bouwen aan de toekomst.

De laatste jaren is het accent gelegd op de kwaliteit van onze eigen acties (jonge kinderen, straatbibliotheken, creatieve ateliers, vormingscycli voor sociale en culturele bemiddeling, enz.) of in partnerschappen met actoren of denkers uit de onderwijswereld. Het internationaal seminar 'Iedereen kan leren als...' stelt ons in staat om de grote lijnen voor acties uit te zetten, om te kunnen voldoen aan de verwachtingen van de gezinnen.

In de komende jaren zal de internationale beweging de straatbibliotheken en andere informele educatieve activiteiten verder ontwikkelen, ontmoetingsplaatsen creëren, studieprojecten opzetten en training tools ontwikkelen.

De actie in Nederland zal hierbij aansluiten:

- De kennis in kaart brengen die in het gezin en in de gemeenschap aan kinderen wordt doorgegeven en bekijken hoe dit de kennis kan aanvullen die wordt overgebracht op school.
- De ouders doen erkennen als onmisbare actoren en partners voor het succes van het onderwijs aan hun kinderen.
- Bruggen bouwen tussen gezinnen, gemeenschappen en scholen om het recht op kwalitatief goed onderwijs in de praktijk te brengen.
- Samenwerking tussen leerlingen stimuleren in plaats van competitie aan te wakkeren. Samen opkomen tegen discriminatie. Vriendschap promoten via de activiteiten van het Tapori kindernetwerk van ATD Vierde Wereld.
- Onszelf en de begeleiders van onze activiteiten trainen.
- Onze ervaringen en successen delen.

3 – Een economie voorstaan die respect heeft voor mens en aarde

De inspanningen van mensen in extreme armoede blijven vaak onzichtbaar voor anderen. Sommigen worden in een positie gedwongen waarin zij beschouwd worden als nutteloos en inactief. Anderen ondergaan een concurrentiestrijd met werkende armen, nog anderen doen uitputtend werk dat hen niet eens in staat stelt om in het levensonderhoud van hun gezin te voorzien. Een mondiale context van klimaatverandering, van roofofbouw en privatisering van gemeenschappelijke grondstoffen en goederen die de natuur uitputten, vernietigt onze leefomgeving en verslechtert de relaties tussen mensen.

De beweging ATD Vierde Wereld staat in contact met mensen in extreme armoede die op allerlei manieren buitengesloten worden van zinvolle sociale en economische activiteiten. Als antwoord op die uitsluiting heeft ze op verschillende plaatsen in de wereld economische en gemeenschaps-projecten opgezet. Enkele voorbeelden daarvan zijn de actie om sanitaire voorzieningen aan te leggen in een buurtgemeenschap in Madagaskar, het spaarproject 'Sulong' in de Filipijnen, het experiment 'Territoire zéro chômeur de longue durée' in Frankrijk

(In 2016 zijn door het Franse ministerie van Arbeid 10 gebieden aangewezen waar projecten opgezet worden zodat daar niemand langdurig werkloos hoeft te zijn).

Ook in Nederland worden mensen met de minste opleidingen hoe langer hoe meer van een normale werksituatie verdrongen. Ze worden vaak in situaties geplaatst die dicht tegen gedwongen arbeid aanliggen en mogen zich ook niet voor anderen, burens, familieleden of vrienden nuttig maken. Mogelijkheden tot onderlinge samenhang zijn hen praktisch verboden.

In Nederland zien wij de volgende aandachtspunten:

- Een betere kennis vergaren van initiatieven die mensen in grote armoede nemen om voor hun gezin te kunnen zorgen, om hun omgeving te beschermen en om de inspanningen van de samenleving te ondersteunen.
- Onze kennis en kunde op het vlak van acties voor een humane en solidaire economie delen. Ontmoetingen organiseren en bondgenootschappen met partnerorganisaties sluiten om onze initiatieven in perspectief te plaatsen en van hun initiatieven te leren.

4 – De Beweging uitbouwen in het licht van duurzaam engagement

Binnen ATD Vierde Wereld willen we ons blijven inzetten om het gedachtegoed van Joseph Wresinski uit te diepen en uit te dragen. Zijn nalatenschap kan ons kracht en inzichten geven om samen in te zetten om schrijnende armoede uit te bannen. We willen anderen gelegenheid geven om deze figuur, waarin mensen in armoede zich kunnen herkennen, beter te leren kennen. Tijdens het internationaal colloquium '*Opnieuw nadenken over onze wereld vanuit het perspectief van armoede*', met Joseph Wresinski in Cerisy-la-Salle, hebben academici uit verschillende disciplines en leden van de Beweging de actualiteit van het denken van Joseph Wresinski bevestigd.

In Nederland willen we hierop voortbouwen.

- Het gedachtegoed van Joseph Wresinski verder verspreiden, uitdiepen en delen, bijvoorbeeld via de reeks Vierde Wereld Verkenningen.
- Netwerken van nieuwe vrienden (sympathisanten) creëren en op zoek gaan naar nieuwe donateurs.
- Jongeren die op zoek zijn naar een ideaal en zich daarvoor daadwerkelijk willen inzetten, aanspreken om zich aan te sluiten bij al degenen die zich inzetten tegen schrijnende armoede.
- Inspanningen verrichten om mensen uit te nodigen vrijwillig te worden en hen op te leiden.
- Mensen uit alle milieus oproepen om zich actief in te zetten binnen de beweging
- Actieve leden van de Beweging mogelijkheden bieden om de inzet van andere leden elders in de wereld te ontdekken, in het bijzonder via nationale, Europese en internationale ontmoetingen.

D. Activiteiten in Nederland

Ook in 2021 bleef de pandemie een belangrijk stempel drukken op wat we als ATD Vierde Wereld wel en niet aan ontmoetingen en bijeenkomsten konden realiseren.

Vanuit het Landelijk Centrum in Den Haag zijn de gebruikelijke activiteiten doorgegaan die betrekking hebben op de ledenadministratie, postverwerking, financiën inclusief fondswerving,

boek- en kaartverkoop. De verzendingen van brieven aan leden en het uitbrengen van een Kwartaalblad en Vierde Wereld Verkenningen.

In samenwerking met medewerkers van de organisatie 'Mini-maatschappij', die dichtbij haar kantoor heeft, is er een inloop van 2 dagdelen per week gestart op 1 september. Vooraf is er uitgebreid kennisgemaakt, gewerkt aan een paas-verzending voor actieve leden van ATD Vierde Wereld en is er kluswerk gedaan aan de benedenverdieping. Op 17 oktober is in het kader van de Werelddag van Verzet tegen Extreme armoede meegewerkt aan de actie solidariteitsstenen schilderen tijdens een Open Huis -bijeenkomst.

Het ontmoetingscentrum 't Zwervel blijft onze belangrijke basis voor de opbouw van de beweging.

Vanaf januari 2021 is een medewerkster voor 12 uur per week aangesteld voor met name sociale media, communicatie en het opbouwen van een jongerenbeweging. Een groepje jongeren kwam meerdere keren 1 of meer dagen op 't Zwervel samen. Per september is haar contract uitgebreid naar 24 uur per week. Ook is er in mei en juni een beheerder betaald werkzaam geweest voor 1 dag per week. De tuin vrijwilligers kwamen trouw elke woensdagochtend werken.

In april hebben we geëxperimenteerd met 2 Zoom-bijeenkomsten, ook met mensen die nog geen enkele digitale ervaring hebben. ATD Vierde Wereld heeft in Den Haag en Wijhe deelgenomen aan de landelijke (uitgestelde) actie NLDoeet met kluswerkzaamheden.

Eén lid van het Nationaal Team werkte heel 2021 samen met andere ATD-leden aan een publicatie over het verband tussen langdurige ernstige armoede en uithuisplaatsing van kinderen (gepland in 2022). In dat kader werden er 2 dialoogdagen gehouden in juni en juli met de mensen die hebben meegewerkt aan het boek middels interviews, gecombineerd met aanwezigen per Zoom. Een 3^e en later meerdaagse bijeenkomst als vervolg moesten we in november en december afblazen vanwege Covid-19.

In de zomer was het mogelijk enkele meerdaagse groepsbijeenkomsten te organiseren. Er was een jongerenkampweek, een driedaagse met vorming, creativiteit en ontspanning, een lang weekend met de organisatie Wmove uit Rotterdam. Team Europa van ATD organiseerde op 't Zwervel een meerdaagse bijeenkomst voor jonge werkers uit diverse Europese landen.

In september kon de jaarlijkse landelijke ontmoetingsdag doorgang vinden. Ook was er een bijeenkomst van de actieve kern van ATD Vierde Wereld met het bestuur en een externe professional, om de interne samenwerking en gedeelde visie te bevorderen. In oktober hebben we met een groep de Commissaris van de Koning voor Drenthe (Jetta Klijnsma) ontvangen, die eerder leden van ATD Vierde Wereld uit Drenthe had ontmoet. De Werelddag van Verzet tegen extreme armoede, 17 oktober, werd op 5 plekken georganiseerd met medewerking van de beweging (Wijhe, Heerlen, Utrecht, Nijmegen, Den Haag), maar ook steeds meer op initiatief van andere organisaties.

In de lokale groepen waren de bijeenkomsten en activiteiten nog beperkt door covid-19. We hebben geoefend met vaardigheden om digitaal te werken. Het meeste contact onderhouden gebeurt per telefoon, Facebook en een-op-een bezoeken. Er zijn met name (onderlinge) contacten in Heerlen, Emmen, Amersfoort, Apeldoorn, Oss, Den Haag en Zoetermeer. De landelijke verbindingsgroep kwam in 2021 met enkele mensen bijeen in mei en november, maar komt nog moeilijk van de grond bij zo weinig contact en een nog te ontwikkelen formule.

E. Personeel

Personele aspecten en met de beweging verbonden personen

1. Internationaal Volontariaat

Er zijn zes Nederlanders lid van het internationale volontariaat van de internationale beweging ATD Vierde Wereld. Drie ervan verblijven in Nederland (zij ontvangen nu een pensioen) en

drie in het buitenland waarvan twee met pensioen. In 2021 waren er geen actieve vrijwilligers meer werkzaam voor ATD Nederland. Per 1 augustus 2021 is de in ons land werkende vrijwilligster na haar sabbatical uit dienst gegaan.

Leden van het vrijwilligerteam nemen genoeg met een aanmerkelijk lagere beloning voor hun werk dan zij, op grond van opleiding, ervaring, anciënniteit en verantwoordelijkheden, op de arbeidsmarkt zouden kunnen verdienen. Over de hoogte van de vergoeding, gerelateerd aan het minimumloon, die hen via de stichting wordt toegekend, wordt internationaal coördinerend overleg gevoerd.

2. Buitenlandse vrijwilligers in Nederland werkzaam

Er waren in 2021 geen buitenlandse vrijwilligers werkzaam in Nederland.

3. Stagiairs

In 2021 waren er geen stagiairs.

4. Overige gesalarieerde medewerkers

Vanuit het Landelijk Centrum werken op betaalde basis een administratief medewerkster (8 uur per week) en een fondsenwerver (8 uur per week). Eén lid van het Nationaal Team is in dienst voor 24 uur per week en werkt voornamelijk vanuit 't Zwervel in Wijhe. In januari 2021 is een medewerkster aangesteld voor communicatie, sociale media en jongeren (12 en later 24 uur per week). In mei startte een beheerder op 't Zwervel voor 8 uur per week, die per 1 juli gestopt is. Er zijn nieuwe afspraken gemaakt over een vaste vrijwilligersvergoeding voor leden Nationaal Team en reiskostenvergoeding voor de Verbindingsgroep.

5. Medestanders en ervaringsdeskundigen

Diverse actieve leden werkten belangeloos mee aan de realisatie van de doelstellingen van de beweging in Nederland. Ze zetten zich op uiteenlopende wijzen in binnen de verschillende activiteiten (o.a. werkzaamheden bestuur, lokale steungroepen, werkgroep recht op gezinsleven, publicaties, administratieve ondersteuning, bouwdagen, de organisatie van 17 oktober, de Werelddag van Verzet tegen Extreme Armoede) en vertegenwoordiging van de beweging bij andere organisaties en platforms).

F. Algemene onderwerpen

1. CBF

In 2012 is een aanvraag ingediend om het CBF-Keurmerk voor Grote Goede Doelen om te zetten in het CBF-Certificaat voor Kleine Goede Doelen, welke is gehonoreerd.

We hebben in 2015 geanticipeerd op de veranderingen bij het CBF per 1 januari 2016 die inhouden dat het keurmerkstelsel wordt vervangen door een erkenningstelsel. Hierdoor voldoen wij ook aan de eisen voor erkenning als fondsenwervende instelling waarvan de som der baten niet groter is dan € 500.000 per jaar en die langer dan drie jaar actief is in Nederland. De (tussentijdse) toetsing 2021 door het Centraal Bureau Fondsenwerving gaf geen aanleiding tot aanvullende opmerkingen of vragen, wat betekent dat we voldoen aan de kwaliteitseisen voor een Erkend Goed Doel.

2. Ethiek van fondsenwerving en financieel beleid

- ATD Vierde Wereld is een internationale mensenrechtenbeweging met en voor de armste en meest uitgesloten mensen, mannen, vrouwen, kinderen, gezinnen. *"In het verzet tegen armoede en sociale uitsluiting is ieder mens belangrijk"*, aldus Joseph Wresinski (1917-1988), oprichter van de internationale beweging. Voornaamste bron van inkomsten en het grootste kapitaal is de onbezoldigde inzet van veel vrijwilligers.

- De beweging ATD Vierde Wereld Nederland laat geen dure campagnes uitvoeren om nieuwe leden, vrienden of donateurs aan te trekken. Ze betaalt geen reclamebureaus om haar brieven of boodschappen op te stellen. Ze houdt informatieverstrekking in eigen beheer.
- De beweging gebruikt namen en adressen van haar leden, vrienden en donateurs voor eigen gebruik (kwartaalblad, nieuwsbrieven, plaatselijke activiteiten, uitnodigingen). Ze verstrekt de namen en adressen niet aan derden.
- De vrijwilligers zijn allen lid van het internationaal vrijwilligersnetwerk van ATD Vierde Wereld. Zij ontvangen allen hetzelfde minimuminkomen ongeacht opleidingsniveau, verantwoordelijkheid, arbeidsverleden of ervaring. Er wordt wel rekening gehouden met de gezinssituatie of met bijzondere omstandigheden en met de levensstandaard van het land waar zij werken. Met ingang van 1 augustus 2020 is een nieuw nationaal team werkzaam; een van de leden werkt op basis van een salaris dat in hoogte vergelijkbaar is met dat van vrijwilligers.
- Leden van het bestuur werken belangeloos.
- Twee medewerkers bezetten parttime posities die specifieke vakkundigheid en continuïteit vereisen. Zij werken voor algemeen gebruikelijke arbeidsvoorwaarden (cao Sociaal Werk).
- De beweging besteedt giften en andere inkomsten grotendeels aan haar eigen activiteiten in Nederland. Jaarlijks stelt ze een begroting van baten en lasten op. Wanneer mensen een bijdrage geven voor een bepaald doel wordt hun gift voor die bestemming gebruikt. Over bestemde giften wordt apart verantwoording afgelegd.
- Op bescheiden schaal en afgestemd op concrete situaties draagt de beweging bij aan activiteiten en projecten van de internationale beweging elders in de wereld. In de meeste gevallen betreft dat bijdragen met bestemming.

3. Verantwoordingsverklaring

Aan de jaarrekening is een zgn. verantwoordingsverklaring toegevoegd, een verantwoording met betrekking tot toezicht houden, besturen en uitvoeren, het zo efficiënt mogelijk besteden van het geld van donateurs en het optimaliseren van de omgang met belanghebbenden.

Kosten van eigen fondsenwerving

De stichting is voor haar inkomsten grotendeels afhankelijk van regelmatige vrijwillige bijdragen van leden, medestanders, sympathisanten, partnerorganisaties en andere donateurs. De totale kosten van fondsenwerving bedroegen over 2021: €16.778 (2020: € 13.998; 2019: € 24.730). De kosten eigen fondsenwerving, uitgedrukt in procenten t.o.v. baten eigen fondsenwerving, bedroegen over 2021: 7,37% (2020: 6,57%; 2019: 5,42%). Dit is ruim lager dan de CBF-norm van gemiddeld 25% over de laatste drie jaren. Het bestuur vindt een percentage van ongeveer 10% redelijk.

4. Code grensoverschrijdend gedrag

In december 2020 heeft het bestuur, na overleg met actieve leden, voor de werkzaamheden van ATD Vierde Wereld in Nederland een code grensoverschrijdend gedrag en een aparte kindercode vastgesteld. De kindercode is eerder door de Internationale beweging ATD Vierde Wereld opgesteld. Deze codes zullen regelmatig onder de aandacht van alle medewerkers wordt gebracht.

G. De exploitatie

1. Giften en overige bijdragen

Het totaal baten eigen fondsenwerving in 2021 € 182.202 was iets hoger dan in 2020, maar ruim hoger dan begroot.

Met name de legaten waren ook dit jaar veel hoger dan begroot en wel € 41.000 meer.

Bij de grotere giften was er dit jaar een van € 10.000,- met dien verstande dat we 10 jaar lang geen andere bijdragen van deze gever mogen verwachten.

De giften n.a.v. de vakantiegeldbrief en de lidmaatschapsbrief waren ongeveer zoals begroot. De collecten waren wat minder, dat geldt ook voor de opbrengst van de wenskaarten terwijl de gewone kleinere giften toch € 4.000,- meer waren dan begroot. In deze coronatijd waren er veel minder bijeenkomsten, daardoor zijn ook de eigen bijdragen veel lager dan bij de begroting was ingeschat.

Giften met bestemming waren er naar omvang voor het loon van een medewerker, voor de ontmoetingsdag, voor de Vierde Wereld Forumdagen en verschillende kleinere giften, waaronder een tental voor de jongerendagen.

Het resultaat van de beleggingen was dit jaar duidelijk positief. De waarde nam toe met €50.000, ondanks een onttrekking van € 30.000. Hier tegenover staat het verlies in 2020 van € 12.500. Het bestuur is er zich van bewust dat de opbrengst van beleggingen over een langere periode bekeken moet worden. Het inschakelen van een vermogensbeheerder acht zij financieel gezien nog steeds een verstandige keus.

De huurbaten zijn met € 8.700 hoger dan het voorgaande jaar, maar lager dan begroot vanwege huurverlaging wegens veranderde inkomenssituatie van een bewoner.

De overheidssubsidies betreffen de tegemoetkoming lage lonen en subsidie van de gemeente Heerlen voor de lokale groep.

De verdere details betreffende de bedragen aan giften, overige bijdragen en inkomsten zijn opgenomen in de cijfermatige toelichting van baten en lasten (zie onder 1.5).

2. Personeelskosten

De personeelskosten zijn opgenomen in bijlage 1.

Ten opzichte van de begroting zijn de personeelskosten ca. € 14.000 lager, enerzijds omdat een medewerker 8 uur per week minder ging werken, het loon van de werknemer die per 1 januari eerst voor 12 uur en later 26 uur is aangenomen minder was dan begroot (hiervoor is de post 4008 voor extra stagiaire/volontair ingezet). Er zijn nu twee werknemers van wie het inkomen is vastgesteld volgens het in de Internationale beweging ATD Vierde Wereld bekende principe van '*salarié solidaire*' en lijkt op dat van een volontair.

Het streven blijft om jonge mensen in de gelegenheid te stellen zich voor de beweging in te zetten. Dit kan impact hebben op de personeelskosten.

3. Vergelijking begroting 2021 met de werkelijke cijfers

In het algemeen bewogen de uitgaven van de activiteiten zich binnen de begrotingskaders.

De uitgaven voor gebouwen waren 25.000,- hoger dan begroot. Dit wordt voor € 14.500,- veroorzaakt doordat de helft van de rekening voor werkzaamheden aan het Landelijk Centrum voor werkzaamheden in 2020 in 2021 is betaald. Daarnaast was de energierekening bijna €4.000 hoger dan begroot. Verder hebben we in de loop van het jaar moeten besluiten tot de aanschaf van een zitgrasmaaier en verbetering van de brandmeldinstallatie

De kosten van *fondsenwerving* bedroegen € 16.778,- dat is 2.800 meer dan begroot. Dit komt omdat standaard $\frac{1}{4}$ van de onderhoudskosten van het Landelijk Centrum in Den Haag toegerekend wordt aan de fondsenwerving, dat geldt dus ook voor $\frac{1}{4}$ van de niet begrote betaling in 2021 van de in de vorige paragraaf genoemde kosten.

De uitgaven voor *beheer en administratie* bedroegen in 2021 € 27.838,-. Dat is 2.500 meer dan begroot, want ook hier spelen extra uitgaven vanwege de betaling in 2021 van onderhoudskosten van het Landelijk Centrum.

Onder beheer en administratie vallen de secretariaatsmedewerker, huisvesting van de administratie, kosten administratiekantoor (boekhouding, salarisadministratie en jaarrekening), kosten Lei (Legal Entity Identifier) via Kamer van Koophandel, de kosten van het bestuur waaronder de verzekering bestuurdersaansprakelijkheid, kosten accountant en enkele andere geringe kosten.

Het percentage van de administratieve kosten bedraagt in 2021: 9,81% van de totale uitgaven (in 2020: 12,38%). Het bestuur meent dat het ten opzichte van vergelijkbare organisaties aan de lage kant is.

De uitgaven voor Activiteiten in Nederland bedroegen in het verslagjaar € 237.362,-. Enerzijds waren de uitgaven voor gebouwen en inventaris hoger dan begroot, zoals toegelicht in het begin van deze paragraaf, anderzijds waren de personeelskosten lager, zie paragraaf G2. De directe kosten van de activiteiten waren 4.500,- lager dan begroot. Feitelijk betekent dit dat ondanks corona er toch een behoorlijk deel van de activiteiten op een of andere manier doorgang heeft kunnen vinden.

Bestuursleden ontvangen voor hun werkzaamheden geen vacatiegelden of andere vergoedingen. Onkosten, zoals reiskosten, worden op declaratiebasis vergoed.

4. Vergoeding van de directie

In tegenstelling tot andere organisaties kent ATD Vierde Wereld geen kantoordirectie, maar een nationaal team dat eerder coördinatieteam werd genoemd. Sinds augustus 2020 bestaat het team uit vier actieve leden van de beweging: drie vrijwilligers ontvangen een vrijwilligersvergoeding c.q. op declaratiebasis vergoeding van gemaakte onkosten. Een lid van het team heeft een betaalde parttime functie volgens het beginsel van 'salarie solidaire'; het inkomen is vergelijkbaar met dat van een volontair, rekening houdend met haar personele situatie.

De belangrijkste functies van het nationaal team zijn: aandacht voor mensen, de inzet van de actieve leden ondersteunen, het van onder op stimuleren van ideeën, initiatieven, acties en activiteiten in het belang van de allerarmsten; het bevorderen van samenwerking; het afstemmen met de prioriteiten van het geheel van de internationale beweging.

Het CBF heeft voor haar leden een 'Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties' opgesteld. Een aantal elementen van deze regeling kan in aanmerking genomen worden en op grond daarvan zou voor 2020 het jaarsalaris voor een fulltime lid van het nationaal team ongeveer € 88.000 mogen bedragen. Van de vier leden van het nationaal team ontvangt één persoon een salaris dat op jaarbasis € 32.000 bedraagt

5. Verhouding bestedingen en baten

In het jaar 2021 is de verhouding van bestedingen aan doelstelling en baten 98,3%. Hiermee komt het vijfjaar gemiddelde van bestedingen aan doelstelling en baten (2017 tot en met 2021) dit jaar uit op 88,1%.

6. Het exploitatieresultaat

Het exploitatieresultaat over 2021 is met € 40.513 ruim positief, en dus veel beter dan het tekort van € 61.000 waar in de begroting rekening mee was gehouden.

De inkomsten zijn ruim hoger dan begroot. Voor een belangrijk deel komt dit door de beleggingen. En daarnaast door legaten en enkele grotere giften.

De uitgaven waren in totaal ongeveer gelijk aan wat was begroot. Enerzijds waren de kosten voor gebouwen hoger dan begroot, anderzijds waren met name de personeelskosten lager en vielen ook de overige uitgaven mee in vergelijking met de begroting.

Van belang blijft de pragmatische manier van werken en de – extra - inzet van vele vrijwilligers waardoor kosten lager uitvallen dan vooraf ingeschat.

Bij een beschouwing over de hoogte van het resultaat moet rekening gehouden worden met de gerealiseerde koerswinst effecten van € 15.887 (winst op verkochte beleggingen) en de ongerealiseerde koerswinst effecten van € 71.140 (koerswinst niet verkochte beleggingen).

7. Strategische overwegingen met betrekking tot de exploitatieresultaten

Voor 2022 verwacht het bestuur een tekort van € 914,-.

Er bestaat de mogelijkheid, zoals 2019 liet zien, dat er onverwachte grote giften komen. De werkelijkheid van de afgelopen paar jaar laat eveneens zien, dat deze minder vaak lijken voor te komen dan voor 10 jaar geleden. Dit betekent voor het bestuur dat er gebouwd moet worden aan een andere strategie. In overleg met financiële deskundigen van de internationale beweging is het doel van het bestuur om te werken aan een forse uitbreiding van het aantal kleine gevers, omdat hun bijdragen het meest stabiel zijn. Om nieuwe gevers te bereiken is eerst intern voorwerk nodig. Op bestuurlijk vlak is dat het vergroten van inzicht in fondsenwerving en welke mogelijkheden en problemen daarbij kunnen spelen. Dat proces loopt. Een ander proces is de vernieuwing van de beweging die in eerdere paragrafen staat beschreven. Een nieuw, maar realistisch elan zal niet alleen degenen die direct bij de beweging betrokken zijn inspireren, maar zal ook over kunnen slaan naar anderen en resulteren in nieuwe gevers. Deze “innerlijke vernieuwing” is gaande. Een belangrijke vraag blijft of er doelgroepen zijn die de beweging tot nu toe te weinig bereikt, maar die het doel van onze beweging wel kan aanspreken. Het is voor ons van groot belang dat we op bestaande bronnen kunnen blijven rekenen, maar dat wij daarnaast ons zicht verbreden. Dit is een proces van lange adem, wil het althans leiden tot stabiele inkomsten. De beweging in Nederland beschikt gelukkig over een vermogen dat ingezet kan worden, om de tekorten een aantal jaren op te vangen. Maar dan moeten we ook zover zijn dat we voldoende nieuwe inkomsten hebben weten te genereren.

Het bestuur acht dit mogelijk en verantwoord. Het houdt wel in dat de op het eerste gezicht riant lijkende vermogenspositie in werkelijkheid veel minder riant is en in de komende jaren, ondanks de vele giften die we ontvangen, toch sterk zal verminderen. (Zie ook de toelichting op de reserves in paragraaf I.1).

Naast het bereiken van nieuwe gevers blijft het voortdurend zaak om kritisch te kijken naar de uitgaven, zonder dat dit ten koste gaat van de activiteiten en doelen van de beweging ATD Vierde Wereld.

Het bovenstaande betekent dat het bestuur als lange termijn doelstelling heeft jaarlijks een bescheiden positief resultaat te behalen.

Continuïteit en Covid-19-epidemie

Financieel gezien bleef voor 2021 het effect van de pandemie beperkt. Bij het opstellen van de begroting 2022 is rekening gehouden met mogelijke effecten. We houden rekening met een teruggang in giften. Anderzijds zullen de uitgaven voor activiteiten mogelijk lager uitvallen. Gelet op deze overwegingen en gelet op de continuïteitsreserve wordt de continuïteit niet in gevaar gebracht door deze epidemie.

H. De activa op de staat van bezittingen, schulden en het beleggingsbeleid

Het beleggingsbeleid is afgestemd op de continuïteit van de beweging in Nederland en beoogt deze veilig te stellen. De beleggingen hebben een relatie met de continuïteitsreserve die hierna aan de orde komt. Eind 2008 is met betrekking tot de beleggingen een overstap gemaakt naar Sequoia Vermogensbeheer NV en zijn de middelen opnieuw belegd. Ons primaire doel is het kapitaal te behouden, secundair zo mogelijk inflatieverlies te compenseren. Pas op de derde plaats komt eventuele extra opbrengst. Dit betekent dat het bestuur had gekozen voor het meest defensieve beleggingsprofiel dat Sequoia kent. Dit hield in een pakket van beleggingen waar het risico over verschillende soorten effecten is verspreid met een beperkt aandelenpakket (10% tot maximaal 30%). In de loop van het verslagjaar is het beleid aangepast, met als belangrijkste reden dat we nu met lage rentes te maken hebben, maar het onzeker is hoe dat zich in de toekomst ontwikkelt. Om die reden is besloten de beleggingen

in aandelen te verhogen tot 40%. Daarbij moet worden opgemerkt dat het gaat om aandelen in indexen, die in principe aan duurzaamheidscriteria voldoen.

Daarnaast hanteert de stichting de volgende nadere criteria: Niet beleggen in grondstoffen, valuta en junkbonden. Niet beleggen in bedrijven/organisaties die betrokken zijn bij wapenhandel of betrokken bij kinderarbeid. De stichting wil ook niet beleggen in bedrijven/organisaties die zich schuldig maken aan sociale uitsluiting. Voorts dient de financiële kwaliteit van de bedrijven/organisaties waarin wordt belegd steeds goed te zijn.

De beleggingen in met name obligaties kennen een zo geheten dakpanconstructie, opdat er regelmatig weer gelden vrij komen die zonder extra kosten kunnen worden gebruikt wanneer dat nodig is. Het bedrag op de spaarrekening behoort tot het belegd vermogen en blijft meetellen voor het defensieve profiel. Wanneer het bedrag op de spaarrekening daalt, zal het aandelenpakket worden aangepast om binnen de grens van 30% aandelen van het totale belegde vermogen te blijven.

Het bestuur overlegt minimaal tweemaal per jaar met Sequoia en heeft zo nodig tussendoor contact. Dit betekent een actief beheer van het vermogen. Zeker in de huidige economisch onzekere tijden vindt het bestuur dit van groot belang.

Het bestuur acht de overgang naar Sequoia nog steeds een verstandige keus.

I. De passiva op de staat van bezittingen en schulden

1. Continuïteitsreserve, reserve compensatie AOW-tekort, reserve gebouwen.

Wat zijn voor de stichting ATD Vierde Wereld wenselijke reserves?

Standaard is een continuïteitsreserve van 1 à 2 jaar om te kunnen blijven functioneren.

Bij ATD Vierde Wereld is er een bijzonderheid met het personeel. De volontairs zijn een levenslang engagement aangegaan met de beweging, maar wel op een minimumloon. Waar een andere organisatie het personeel kan inkrimpen wanneer het langdurig slecht gaat, is dit voor ons – voor wat de volontairs betreft – geen optie.

De vraag is hoeveel reserves je hiervoor moet aanhouden. Een reserve waardoor het inkomen gegarandeerd is tot aan de AOW-leeftijd zou een irrealistisch hoge reserve vragen.

Een reserve voor 1 à 2 jaar legt veel risico's bij de volontairs, die – zeker wanneer ze langer bij de beweging werken, met haar specifieke aanpak en werkwijze die bij dit werk horen – niet makkelijk een andere baan kunnen vinden, wanneer de nood echt aan de man is.

We kennen sinds kort medewerkers die lijken op volontairs, de zogeheten 'salarie solidaire'. Het is onzeker in welke mate de kansen op de arbeidsmarkt gelijken op die van een gewone volontair. Maar het lijkt het bestuur verstandig er rekening mee te houden

Het bestuur acht het daarom wenselijk om een reserve te hebben waaruit vier jaar lang het loon van twee volontairs doorbetaald kan worden. De loonkosten voor de werkgever zijn per volontair op basis van minimumloon € 28.500 per jaar. Voor twee volontairs voor vier jaar is dat een bedrag van € 228.000. Wanneer er een nieuwe volontair komt zal er een extra reserve bij komen.

Daarnaast is er de resterende continuïteitsreserve voor de overige uitgaven, deze zijn voor 2022 begroot op € 195.000,- zonder de lonen van twee volontairs. Voor een continuïteitsreserve van twee jaar, betekent dit een bijkomende reserve van € 390.000,-.

Reservering voor pensioentekort. Wegens langdurig verblijf in het buitenland in projecten van de Internationale beweging ATD Vierde Wereld hebben sommige van onze huidige volontairs een AOW-tekort. De stichting acht zich ook moreel aansprakelijk voor dit AOW-tekort opdat deze volontairs ook na hun pensionering een met het minimumloon vergelijkbaar inkomen hebben. De voorlopige inschatting is dat om dit tekort op te heffen een bedrag van ongeveer € 60.000 nodig is (de definitieve berekening moet nog volgen).

Gebouwen: Het beleid is de laatste jaren om alleen het hoogst noodzakelijke op te knappen. Dat betekent dat om de gebouwen weer up to date te maken er een ruim bedrag nodig is. Een bedrag van € 150.000 zou wenselijk zijn.

Alles bij elkaar opgeteld leidt dit tot een gewenste reserve van	
Continuïteitsreserve onderdeel lonen volontair en 'salarie solidaire'	€ 228.000
Eventueel nieuwe volontair	PM
Continuïteitsreserve overige uitgaven	€ 390.000
Reserve compensatie AOW-tekort	€ 60.000
Reserve gebouwen	<u>€ 150.000</u>
Dat betekent een voorlopig totaal van wenselijke reserves van	€ 828.000

Hiertegenover staan de beschikbare reserves van € 831.000. Al moeten we in 2022 waarschijnlijk rekening houden met een teruggang in de waarde van de beleggingen. De afgelopen jaren laten zien dat de inkomsten voor ca. 20% bestaan uit giften van minder dan € 250 (incl. verkoop wenskaarten/publicaties), voor ca. 10% uit opbrengst beleggingen, voor ca. 10% uit overige baten (waaronder verhuur). Het leeuwendeel, ca. 60%, komt echter van gevers van bedragen groter dan € 250. Dat is kwetsbaar, want wijzigingen in de omstandigheden van deze gevers kan voor de financiën van onze stichting grote gevolgen hebben.

Op zichzelf zijn deze inkomstenbronnen zo een pleidooi voor een ruime continuïteitsreserve.

Gelet op de wenselijke reserve en gelet op de beschikbare middelen bepaalt het bestuur de reserveringen als volgt

Continuïteitsreserve onderdeel lonen volontairs (4 jaar)	€ 228.000
overige uitgaven	€ 390.000
Reserve compensatie AOW-tekort	€ 60.000
Reserve gebouwen	€ 150.000

Hiermee is de continuïteitsreserve voor de overige uitgaven 2 jaar geworden.

Het bestuur houdt er rekening mee dat ze binnen afzienbare tijd de continuïteitsreserve zal moeten verlagen.

2. De overige reserves

De overige reserves daalden van € 66.162 naar € 25.601.

3. Volontariaatsfonds

De stichting ATD Vierde Wereld Nederland heeft met een door de notaris ontworpen akte een 'Fonds op naam' voor het volontariaat opgericht: het volontariaatsfonds. Op 11 april 2011 werd dit door de voorzitter en penningmeester van de stichting bekrachtigd.

Het doel van dit fonds is: "het leveren van een financiële bijdrage aan het bestrijden van kosten van het volontariaat en zijn leden binnen en buiten Nederland (waaronder bijvoorbeeld kosten voor ziekte en andere onkosten of het bijdragen in kosten voor organisatie van (inter)nationale volontariaatsbijeenkomsten) en voor uitingen van solidariteit met het internationaal volontariaat."

Omdat zich liet aanzien dat er geen volontairs in Nederland beschikbaar waren voor het beheer van dit fonds, is de uitvoering van het fonds gedelegeerd aan het internationale volontariaat. De middelen van het fonds zijn daarom grotendeels naar het internationale volontariaat overgemaakt. De doelen van het fonds zijn ongewijzigd. Wat er nu feitelijk gebeurt is dat het fonds giften ontvangt. Haar uitgaven zijn het overdragen van deze giften aan het internationale volontariaat gevestigd in Frankrijk aan wie de uitvoering is gedelegeerd. Uit de notariële akte vloeit voort dat dit fonds wel wordt opgenomen in de jaarrekening. De inkomsten en uitgaven worden door de accountant beoordeeld en de beoordelingsverklaring betreft dus ook dit fonds.

4. Verplichtingen internationale beweging

De Internationale beweging ATD Vierde Wereld, eigenaar van het pand aan het Regentesseplein in Den Haag, heeft in 2004 voor vijf jaar de huur kwijtgescholden. De schenker heeft bepaald, dat de huurbedragen bij voorkeur bestemd moeten blijven voor het onderhoud van de gebouwen van de beweging in Nederland; maar ook andere belangrijke investeringen kunnen worden overwogen. In overleg met de administratie van de internationale beweging is afgesproken dat onze stichting verantwoordelijk is voor de kosten van het groot onderhoud en dat dit zo blijft tot een van beide partijen aangeeft dat verandering nodig is.

J. Werkzaamheden van het bestuur

Het bestuur van de stichting kwam in 2021 vier keer in vergadering bijeen. Vanwege de Covid-19-epidemie is deels per video vergaderd. Namens mevr. I.M.G. Pypaert-Perrin, algemeen secretaris (Délégation générale) van de internationale beweging, nam dhr. B. Luyts van het team Europa van de internationale beweging aan de vergaderingen deel.

Het bestuur stelde de jaarrekening vast en keurde de begroting goed. Regelmatig terugkerende onderwerpen waren de voortgang van de activiteiten van de beweging, de afwikkeling van enkele erfenissen/legaten, de stand van zaken van de financiën, de fondsenwerving, de stand van het onderhoud van de gebouwen, de stand van zaken met betrekking tot de beleggingen, personele kwesties en de samenwerking/relatie van het bestuur met het nationaal team en de internationale beweging.

Het bestuur is vooral in ondersteunende en (rand)voorwaardenscheppende zin betrokken bij de activiteiten van de beweging in Nederland en bestuurt op hoofdlijnen. Het wil zijn vaste medewerkers voldoende ondersteuning en zekerheid bieden om concreet inhoud te kunnen geven aan de doelstellingen zoals die geformuleerd zijn in de meerjarenplanning. Het waakt over het welzijn van zijn vaste medewerkers en allen die zich daadwerkelijk voor de beweging inzetten.

K. Vooruitzichten

In 2021 is verder voortgegaan op de tijdens het vernieuwingsproces in 2010 ingeslagen weg om “minder te doen om dieper te gaan”, hetgeen o.m. tot uitdrukking is gekomen in een strakker vasthouden aan de gemaakte planning en de in dat kader voorziene activiteiten. Een belangrijke stap is gemaakt door het aantreden van het nieuwe nationaal team van vier personen.

Daarnaast is een vernieuwing dat we het Vierde Wereld Forum bij boerderij 't Zwervel in Wijhe vanaf 2021 op een andere manier gaan organiseren. We zullen meer naar buiten treden met de visie en uitgangspunten van ATD Vierde Wereld als internationale mensenrechtenbeweging.

Zie bijlage 3 voor het programma voor 2022.

De vernieuwing blijft zich ook ‘vertalen’ in onder andere (de inhoud van) het blad Vierde Wereld en de geheel vernieuwde website en Facebook pagina. In dit kader passen ook de initiatieven om de opgedane kennis en ervaring, zowel voor wat betreft de situatie in Nederland als die opgedaan en opgebouwd door de internationale beweging, onder de publieke aandacht te brengen. Dat zal onder meer in 2022 gebeuren middels een publicatie over uithuisplaatsing van kinderen.

Het vergroten van het landelijk netwerk met en rond gezinnen in armoede en het vinden en binden van nieuwe vrienden en donateurs, blijft bij dit alles een wezenlijk aandachtspunt. Door de afwezigheid van fulltime volontairs, zullen taken en verantwoordelijkheden meer verspreid

terecht komen bij (on)betaalde betrokkenen, waarmee we gaan werken aan nieuwe structuren en communicatie. Het nationaal team zet in eerste instantie in op het verder ontwikkelen van een PR-groep, een verbindingsgroep en kennisgroep met mensen uit het hele land, naast de verdere ondersteuning van de lokale groepen van actieve leden.

Een gezonde financiële en materiële situatie is en blijft een belangrijk aandachtspunt voor het bestuur van de stichting ATD Vierde Wereld Nederland. In 2021 is verder gegaan met de structurering en activering van de fondsenwerving.

Het bestuur wil tenslotte blijven onderstrepen hoe wezenlijk de trouwe inzet van de actieve leden en de onderlinge solidariteit zijn voor het realiseren van haar doelstelling: *ertoe bijdragen schrijnende armoede de wereld uit te helpen*. Het bestuur heeft er alle vertrouwen in dat deze menselijke basis zich de komende jaren verder zal verstevigen en uitbreiden.

L. Goedkeuring jaarrekening 2021

Het bestuur heeft de jaarrekening 2021 van de stichting ATD Vierde Wereld Nederland besproken in zijn vergadering van 25 maart 2022.

Bij deze gelegenheid wil het bestuur zijn dankbaarheid uiten aan al diegenen die het afgelopen jaar in velerlei vormen ondersteuning aan de activiteiten van de stichting gaven.

's-Gravenhage,
Namens het bestuur,

dhr. A.L.J. Flapper
waarnemend voorzitter

w.g.

dhr. A.F.C.M. Redegeld
bestuurslid

w.g.

JAARREKENING over 2021

1.1	BALANS PER 31 december 2021						
ACTIVA							
	1.4.1		2021			2020	
Materiële vaste activa	1.4.1.2.	€	29.496	€	29.496	€	29.496
				€	29.496		€ 29.496
Vorraden		€	1.207		€ 1.546		
Vorderingen en overlop. activa	1.4.1.3.	€	3.597		€ 857		
Effecten	1.4.1.4	€	683.815		€ 633.727		
Liquide middelen	1.4.1.5	€	132.961		€ 180.385		
				€	821.580		€ 816.515
Totaal				€	851.076		€ 846.011
PASSIVA							
	1.4.2						
Reserves en Fondsen	1.4.2.1						
Reserves	1.4.2.1.a						
Stichtingskapitaal		€	45		€ 45		
Bestemmingsreserve groot onderhoud		€	100.000		€ 100.000		
Continuïteitsreserve		€	500.000		€ 500.000		
Reserve waardeverschillen beleggingen		€	172.507		€ 91.432		
Overige reserves		€	25.601		€ 66.162		
Reserve activa doelstelling		€	32.094		€ 32.094		
					830.247		789.733
Schulden	1.4.2.2.						
Op korte termijn		€	20.829		€ 56.278		
				€	20.829		€ 56.278
Totaal				€	851.076		€ 846.011

1.2	STAAT VAN BATEN EN LASTEN			Werkelijk 2021	Begroot 2021	Werkelijk 2020
1.2.1	Baten					
	Baten					
	Baten uit eigenfondsenwerving	1.5.1	€	182.202	€ 120.500	€ 177.499
	Baten met bestemming	1.5.2.	€	45.331	€ 49.900	€ 35.466
	Subsidie van overheden	1.5.3.	€	6.218	€ 8.500	€ 9.555
	Overige baten	1.5.5.	€	9.557	€ 15.800	€ 6.975
	Som der baten		€	243.308	€ 194.700	€ 229.495
				Werkelijk 2021	Begroot 2021	Werkelijk 2020
1.2.2	Bestedingen aan doelstellingen					
	<i>(voor specificaties en verdeling van de kosten naar bestemming zie bijlage 1)</i>					
	Activiteitenproject	1.6	€	237.362	€ 235.384	€ 173.416
	Ondersteuning internationale projecten	1.6	€	1.892	€ 1.892	€ 1.889
	Sub Totaal		€	239.254	€ 237.276	€ 175.305
1.2.3.	Kosten werving baten					
	Eigen fondsen werving	1.6	€	16.778	€ 14.076	€ 13.998
1.2.4	Kosten beheer en administratie					
	Kosten beheer en Administratie	1.6	€	27.838	€ 25.158	€ 26.744
	Som der lasten	1.6	€	283.870	€ 276.510	€ 216.047
1.2.5	Financiële baten en lasten					
	Baten uit beleggingen/ rente bank	1.7	€	89.102	€ 27.000-	€ 3.724-
	Kosten beleggingen	1.7	€	8.026	€ 7.000	€ 7.432
	Som Financiële baten en lasten		€	81.075-	€ 20.000-	€ 11.156
	Resultaat exploitatie		€	40.513	€ 61.810-	€ 2.292
	Toevoegingen ontrekkingen aan :					
	Bestemmingsfonds		€	-	-	€ -
	Reserve activa doelstelling en bedrijfsvoering		€	-	-	€ -
	Reserve waardeverschillen beleggingen		€	81.075	-	€ 11.157-
	Overige reserves (éénmalig)		€	-	-	€ -
	Overige reserves		€	40.562-	-	€ 13.449
	Totaal		€	40.513	-	€ 2.292

WAARDERINGSGRONDSLAGEN

I. Algemeen

De jaarrekening is ingericht en opgesteld in overeenstemming met BW2 Titel 9 en RJKC2 kleine fondswervende organisaties. Alle bedragen zijn in gehele euro's .

De doelstelling van de stichting ATD Vierde Wereld Nederland is vermeld in 4.0 : Doel en Aard van de Activiteiten

II Balans

1: Vaste activa

De waardering van de materiële vaste activa heeft plaats tegen verkrijgingsprijs verminderd met de afschrijvingen volgens de lineaire methode. Voor de aanschaffing gedurende het boekjaar vindt afschrijving tijdsevenredig plaats. De afschrijvingsperiode is gebaseerd op de verwachte levensduur van de activa . De geschatte levensduur van de activa bedraagt voor ;

--- Gebouwen	20 jaar
--- Auto	5 jaar
--- Inventaris	3 en 5 jaar

2: Beleggingen

De waardering van de beleggingen heeft plaats tegen de actuele beurs waarde per ultimo december 2021. De nog niet gerealiseerde waarde-verschillen worden verantwoord in de reserve waardeverschillen beleggingen.

3: Vorderingen

De vorderingen zijn opgenomen tegen nominale waarde, eventueel onder aftrek van een voorziening voor dubieuze vorderingen.

4: Voorraden

De voorraden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Gezien de kleine hoeveelheid is er geen voorziening gevormd.

5: Liquide middelen en kortlopende schulden

De liquide middelen en kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarden.

III Grondslagen bepaling van overschotten en tekorten

Het overschot of tekort wordt bepaald als het verschil tussen de Baten en de Bestedingen alsmede de bruto winst uit de verkoop van de artikelen , subsidies van overheden en baten uit beleggingen.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben.

1: Baten

Binnen de baten uit eigen fondsenwerving worden de donaties, legaten ,giften en verkoop goederen verantwoord .

De baten uit nalatenschap worden verantwoord in het jaar dat een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Bij de baten uit beleggingen wordt het bruto resultaat vermeld zonder aftrek van kosten.

2: Bestedingen

De kosten van de eigen organisatie worden toegerekend op basis van een realistische doorbelasting die is vastgesteld door het bestuur . Dit betreft met name het gebruik van het Landelijk Centrum in Den Haag, dat zowel gebruikt wordt voor administratie en beheer (Algemeen), voor Fondsenwerving en door het project Activiteiten. De huisvestingskosten zijn, conform de uitgebreide begroting, voor ¼ toegekend aan Algemeen, voor ¼ aan Fondsenwerving en voor ½ aan Activiteiten. Deze verhouding komt overeen met de verhouding van het aantal FTE's van deze verschillende projecten, waarbij het afgerond is naar kwarten.

Andere kleinere uitgavenposten op het Landelijk Centrum zoals kopieerkosten, kantoor-benodigdheden en porto worden verdeeld over de verschillende onderdelen van de verschillende projecten op basis van langjarige ervaring. Het gaat hier om minder dan 1,5% van de begroting. Dat bedrag is zo beperkt omdat grotere uitgaven als de portokosten van grote verzendingen, zoals van het Vierde Wereldblad, de Lidmaatschapsbrief e.d. direct bij de betreffende activiteit worden geboekt en vallen dus niet onder deze "realistische doorbelasting".

Daarnaast is er binnen het project Activiteiten sprake van een versleuteling van kopieerkosten, porto e.d. over subactiviteiten binnen het betreffende project.

3: Pensioen

De stichting ATD Vierde Wereld Nederland heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komen de werknemers die recht hebben op de pensioengerechtigde leeftijd op een pensioen welke afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het Pensioenfonds Zorg en Welzijn. De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het Pensioenfonds Zorg en Welzijn, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De stichting heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als toegezegde-bijdrageregeling en heeft alleen de verschuldigde premies tot het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

4: Valuta

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum.

1.4 TOELICHTING OP DE BALANS								
ACTIVA 1.4.1.								
			Verkr prijs 01-01-21		Aanschaf- fingen	Desinvestering	Verkr prijs 31-12-21	
Materiële vaste activa								
		€	29.496	€	-	€	29.496	
		€	240.735	€	-	€	240.735	
		€	-	€	-	€	-	
		€	270.231	€	-	€	270.231	
			Stand per 01-01-21		Afschrij- vingen	Desinvestering	Stand per 31-12-21	
Afschrijvingen								
		€	240.735	€	-	€	240.735	
		€	-	€	-	€	-	
		€	240.735	€	-	€	240.735	
			Stand per 01-01-21				Stand per 31-12-21	
Boekwaarde								
		€	29.496			€	29.496	
		€	-			€	-	
		€	29.496			€	29.496	
						2021	2020	
1.4.1.3 Vorderingen								
					€	3.464	€	857
					€	133	€	-
		€			€	3.597	€	857

1.4.1.4.A Beleggingen per fonds		2021	2020
Lyxor World Water ESG Filtered (435 stuks)		€ 26.536	€ 19.951
Amundi Euro Corp SRI ETF (1115 stuks)		€ 60.480	€ 61.325
Lyxor MSCI World Health Care (45 stuks)		€ -	€ 15.277
Lyxor MSCI World Info Techn (75 stuks)		€ 43.496	€ 37.202
iShares Digital Security ETF (1100 stuks)		€ 8.022	€ -
Wisdom Tree Cloud Comp ETF (155 stuks)		€ 7.030	€ -
Amundi Index US Corp SRI ETF EUR (1270 stuks)		€ 69.380	€ 65.110
iShares JPM ESG USD EM Bond ETF (7700 stuks)		€ 40.289	€ -
Global X Robotics & AI ETF (550 stuks)		€ 17.453	€ -
Lyxor Euro Floating Rate Note ETF (370 stuks)		€ 37.133	€ -
Lyxor Stoxx Construction & Materials ETF (210 stuks)		€ 17.246	€ -
Alternative Bond Certificate (68000 stuks)		€ 67.891	€ -
Amundi MSCI EM Asia ETF (500 stuks)		€ 18.724	€ 18.322
SPDR Barclays Convertible Bond ETF (680 stuks)		€ 49.808	€ 45.878
Amundi MSCI World SRI ETF (435 stuks)		€ 38.515	€ 28.232
UBS MSCI World SRI ETF (440 stuks)		€ 59.382	€ 44.365
iShares MSCI USA ESG Select ETF (230 stuks)		€ -	€ 15.433
iShares Pfandbriefe ETF (375 stuks)		€ 39.311	€ 54.886
ESG MSCI USA UCITS ETF IC (630 stuks)		€ 28.186	€ 33.118
Lyxor Euro Government Bond 10-15Y (300 stuks)		€ -	€ 109.815
iShares \$ Treasury Bond 7-10yr UCITS (210 stuks)		€ -	€ 31.393
BNP Easy Etf MSCI Japan Contr Weapons (1250 stuks)		€ -	€ 14.768
UBS MSCI USA SRI ETF (300 stuks)		€ 54.930	€ 38.652
Balans per 31 december		€ 683.815	€ 633.727
1.4.1.4. B beleggingen per risico groep			
Zakelijke waarden		€ 319.521	€ 265.320
Vastrentende waarden		€ <u>364.293</u>	€ <u>368.407</u>
Balans per 31 december		€ 683.815	€ 633.727
1.4.1.5 Liquide middelen			
Binckbank		€ 4.620	€ 4.007
Binckbank (dollarrekening)		€ 1.114	€ 585
ING ZKL Spaarrekening		€ 18.900	€ 23.400
ING rekening courant		€ 62.198	€ 46.621
ING rekening courant (Bijzondere Acties)		€ 657	€ 180
ING rekening courant Wijhe		€ 254	€ 290
ING ATD Volontariaatsfonds		€ 1.747	€ 41.798
ASN		€ 43.262	€ 63.262
Kasgeld		€ 208	€ 242
Balans per 31 december		€ 132.961	€ 180.385

PASSIVA 1.4.2							
						2021	2020
1.4.2.1	Verdeling Reserves en Fondsen						
	Reserves	€	830.247	€	789.733		
		€	-	€	-		
	Balans per 31 december	€	830.247	€	789.733		
1.4.2.1.a	Reserves						
	Stichtingskapitaal	€	45	€	45		
	Balans per 31 december	€	45	€	45		
	Bestemmingsreserve groot onderhoud						
	Saldo per 1 januari	€	100.000	€	100.000		
	Onttrekkingen boekjaar	€	-	€	-		
	Balans per 31 december	€	100.000	€	100.000		
	Continuïteitsreserve						
	Saldo per 1 januari	€	500.000	€	500.000		
	Correctie i.v.m. bestuursbesluit	€	-	€	-		
	Balans per 31 december	€	500.000	€	500.000		
De reserves zijn nodig om bij tegenvallende inkomsten voort te kunnen gaan met de activiteiten, voor het bieden van een reële rugdekking aan vrijwilligers die een levenslang engagement met de beweging zijn aangegaan (op minimumloon), voor groot onderhoud en voor compensatie pensioentekort (wegens langjarig verblijf in buitenland t.b.v. de beweging). De gewenste reserve is naar de mening van het bestuur € 828.000. Zie voor een uitgebreide toelichting paragraaf 1.1 van het bestuursverslag							
	Reserve waardeverschillen beleggingen						
	Saldo per 1 januari	€	91.432	€	102.589		
	Mutatie boekjaar	€	81.075	€	11.157-		
	Balans per 31 december	€	172.507	€	91.432		
	Overige reserves						
	Saldo per 1 januari	€	66.163	€	52.713		
	Mutatie boekjaar	€	40.562-	€	13.449		
	Balans per 31 december	€	25.601	€	66.162		
	Reserve activa doelstelling						
Dit is van het eigen vermogen vastgelegd in de materiële vaste activa (terreinen, gebouwen en voorraden) direct in gebruik van de bedrijfsvoering, zij kan daardoor niet meer voor andere doeleinden worden ingezet.							
	Saldo per 1 januari	€	32.094	€	32.094		
	Voorraad mutatie	€	-	€	-		
	Balans per 31 december	€	32.094	€	32.094		
						2021	2020
1.4.2.2	Kortlopende schulden						
	schulden						
	Crediteuren	€	6.785	€	3.619		
	Loonbelasting en premies	€	1.403	€	1.895		
	Pensioenfonds	€	538	€	-		
	Accountant	€	4.840	€	4.840		
	Personeel inzake salarissen	€	108	€	-		
	Volontariaatsfonds	€	1.747	€	41.798		
	Vakantietoelage	€	4.197	€	4.126		
	Balans per 31 december	€	19.619	€	56.278		
	Totaal kortlopende schulden	€	19.619	€	56.278		
	Volontariaatsfonds						
ATD Vierde Wereld wenst de ontvangsten van het in verleden gemelde bestemmingfonds Volontariaatsfonds afgescheiden te houden van haar overige bezittingen. Bij onderhandse acte getekend 20 maart/ 11 april 2011 is dit Fonds opgericht. De uitvoering van dit Fonds is sinds medio 2021 gedelegeerd aan het Internationale Volontariaat gevestigd in Frankrijk.							
						2021	2020
	Het Verloop van dit volontariaats fonds :						
	Saldo per 31 december:	€	41.798		37.650		
	Ontvangen rechtstreeks op Volontariaatsfonds	€	-		4.148		
	Uitgaven	€	(40.051)		-		
	Balans per 31 december	€	1.747		41.798		

2.0 NADERE SPECIFICATIES van de BATEN en LASTEN						
2.1	Bestedingen doelstelling in Nederland					
	Bestedingen aan doelstelling			€	239.254	€ 175.305
	Ondersteuning internationale projecten			€	<u>1.892</u>	€ <u>1.889</u>
	Lokale bestedingen			€	237.362	€ 173.416
2.2	Percentages				Werkelijk 2021	Begroot 2021
	Kosten eigen fondsenwerving tov baten eigen fondsenwerving				7,37%	8,3%
	Kosten beheer en administratie tov totale lasten				9,81%	9,1%
	Besteed aan de doelstelling tov totale baten				98,3%	121,9%
2.3	Toelichting personeelskosten					
	Lonen en salarissen	€	96.095	€	82.975	€ 74.581
	Sociale lasten	€	15.220	€	18.104	€ 12.080
	Pensioenlasten	€	5.242	€	4.057	€ 3.565
	Vergoeding stagiaires	€	-	€	25.000	€ -
	Overige personeelskosten	€	<u>7.167</u>	€	<u>7.087</u>	€ <u>3.742</u>
	Totaal	€	123.725	€	137.223	€ 93.968
2.4	FTE's					
	Het gemiddelde aantal FTE's in 2021 bedroeg :3,37 per 31 december (In 2020 :2,94)					

2.5. Vergelijking begroting 2021 met de werkelijke cijfers

In het algemeen bewogen de uitgaven van de activiteiten zich binnen de begrotingskaders.

De uitgaven voor gebouwen waren 25.000,- hoger dan begroot. Dit wordt voor € 14.500,- veroorzaakt doordat de helft van de rekening voor werkzaamheden aan het Landelijk Centrum voor werkzaamheden in 2020 in 2021 is betaald. Daarnaast was de energierekening bijna €4.000 hoger dan begroot. Verder hebben we in de loop van het jaar moeten besluiten tot de aanschaf van een zitgrasmaaiër en verbetering van de brandmeldinstallatie

De kosten van fondsenwerving bedroegen € 16.778,- dat is 2.800 meer dan begroot. Dit komt omdat standaard ¼ van de onderhoudskosten van het Landelijk Centrum in Den Haag toegerekend wordt aan de fondsenwerving, dat geldt dus ook voor ¼ van de niet begrote betaling in 2021 van de in de vorige paragraaf genoemde kosten.

De uitgaven voor beheer en administratie bedroegen in 2021 € 27.838,-. Dat is 2.500 meer dan begroot, want ook hier spelen extra uitgaven vanwege de betaling in 2021 van onderhoudskosten van het Landelijk Centrum.

Onder beheer en administratie vallen de secretariaatsmedewerker, huisvesting van de administratie, kosten administratiekantoor (boekhouding, salarisadministratie en jaarrekening), kosten Lei (Legal Entity Identifier) via Kamer van Koophandel, de kosten van het bestuur waaronder de verzekering bestuurdersaansprakelijkheid, kosten accountant en enkele andere geringe kosten.

Het percentage van de administratieve kosten bedraagt in 2021: 9,81% van de totale uitgaven (in 2020: 12,38%). Het bestuur meent dat het ten opzichte van vergelijkbare organisaties aan de lage kant is.

De uitgaven voor Activiteiten in Nederland bedroegen in het verslagjaar € 237.362,-. Enerzijds waren de uitgaven voor gebouwen en inventaris hoger dan begroot, zoals toegelicht in het begin van deze paragraaf, anderzijds waren de personeelskosten lager, zie paragraaf G2. De directe kosten van de activiteiten waren 4.500,- lager dan begroot. Feitelijk betekent dit dat ondanks corona er toch een behoorlijk deel van de activiteiten op een of andere manier doorgang heeft kunnen vinden.

Bestuursleden ontvangen voor hun werkzaamheden geen vacatiegelden of andere vergoedingen. Onkosten, zoals reiskosten, worden op declaratiebasis vergoed.

3.0 Niet uit de Balans blijvende verplichtingen

Er is een latente verplichting voor Nederlandse Volontaires die een periode in het buitenland hebben gewerkt. Deze morele verplichting is niet in rechte afdwingbaar. Er is nader onderzoek gaande.

4.0 DOEL en AARD van de Activiteiten

DOELSTELLINGEN VAN DE STICHTING (Art. 3 van de Statuten)

Lid 1 De stichting heeft ten doel:

- a. Het nemen en steunen van initiatieven die beogen al hetgeen het leven, de persoon en het gedachtegoed van Père Joseph Wresinski betreft levend te houden en bijgevolg;
- b. Het opsporen van en de strijd tegen de maatschappelijke en culturele buitensluiting van mensen, in het bijzonder de meest ernstige vormen daarvan.
- c. Het bijeenbrengen van de armsten en meest uitgesloten in een maatschappelijke stroming, de Vierde Wereld, waarin de armsten met hun bondgenoten (leden van het internationaal volontariaat en medestanders) samen strijden voor een samenleving zonder extreme armoede en maatschappelijke uitsluiting.
- d. Het vertegenwoordigen van de uitgesloten en de verdediging van hun rechten, voor zover en tot zolang zij daar zelf niet toe in staat zijn. Oogmerk is hen ten spoedigste zelf daartoe in staat te stellen.
- e. De volle ontplooiing en participatie van die personen en bevolkingsgroepen, welke het meest misdeeld zijn in de samenleving die hen omgeeft, en wel door middel van daadwerkelijke actie en van wetenschappelijk onderzoek

Lid 2 De stichting tracht haar doel te bereiken door:

- a. Het oprichten, resp. het bevorderen van de oprichting van instellingen die bijdrage tot de oplossing en het verdwijnen van maatschappelijke en culturele uitsluiting.
De stichting richt onder andere op:
 - teams van volontairs, behorend tot het internationaal volontariaat van de beweging, gespecialiseerd in het werk te midden van ten achtergestelde en behoeftige milieus;
 - teams van volontairs, behorend tot het internationaal volontariaat van de beweging, gespecialiseerd in wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot armoede en uitsluiting;
 - groepen van medewerkers die de doelstelling van ATD- Vierde Wereld in eigen dorp, stad of regio naar vermogen steunen;
- b. Een nauwe samenwerking met ATD Vierde Wereld-organisaties in andere landen en met name in het kader van de "Internationale Beweging ATD Vierde Wereld".
- c. In de meest geschikte vormen samen te werken met of steun te verlenen aan alle instellingen en organisaties, nationale of internationale, openbare of particuliere, welke kunnen bijdragen aan de verwezenlijking van haar doel.
- d. In het bijzonder, rechtstreeks of met medewerking van iedere natuurlijke of rechtspersoon, welke haar beginselen onderschrijft, ATD- Vierde Wereld Nederland te verzekeren van samenwerking met de hierop gerichte instellingen en organisaties, waarvan de middelen zullen worden aangewend voor duurzame verwezenlijking van haar doel.
- e. De publieke opinie waakzaam te maken en algemene belangstelling te doen ontstaan voor de situatie van de maatschappelijke en culturele buitensluiting en voor de middelen die ter bestrijding daarvan kunnen worden aangewend, in het bijzonder door middel van het verspreiden van de door haar verworven kennis op dit gebied.

1.6		Bijlage 1									
		Specificatie en verdeling van kosten naar bestemming									
Bestemming	Doelstelling				Werving	Kosten	Beheer en administratie	Totaal 2021	Begroot 2021	Totaal 2020	
Lasten	Activiteiten			Ondersteuning Internationale projecten	Eigen Fondsen werving	Beleggingen	Algemeen				
Personeelskosten	112.385	-	-	1.892	9.448	-	-	123.725	137.223	93.968	
Huisvestingskosten	83.972	-	-	-	5.494	-	5.494	94.960	69.647	77.734	
Kantoor- en algemene kosten	5.180	-	-	-	1.836	-	21.134	28.150	36.212	27.370	
Specifieke kosten activiteiten/gift	35.825	-	-	-	-	-	-	35.825	40.428	16.975	
Totaal	237.362	-	-	1.892	16.778	-	26.628	282.660	283.510	216.047	

Bijlage 2

VERANTWOORDINGSVERKLARING 2021 VAN STICHTING ATD VIERDE WERELD NEDERLAND

Het bestuur van de stichting ATD Vierde Wereld Nederland, hierna ook te noemen “de beweging”, verklaart

1. met betrekking tot de scheiding tussen de functies “toezicht houden” en “uitvoering”

dat de uitgangspunten voor de vitale en formele structuur van de internationale beweging ATD Vierde Wereld in Nederland, hun functioneren en onderlinge relatie en de verhouding met het algemeen secretariaat en de afvaardiging voor de regio Europa van de internationale beweging ATD Vierde Wereld zijn vastgelegd in een werkdocument van september 2008, dat het uitgangs- en vertrekpunt vormt voor de relatie en taakverdeling tussen bestuur en het nationaal team, en die van bestuur en de internationale beweging.

dat conform het daarin gestelde het bestuur de juridische, financiële en publieke voorwaarden moet scheppen om de vitale structuur, waarin de uitvoering plaatsvindt, te ondersteunen en in stand te houden.

dat er sprake is van een regelmatig overleg tussen het nationaal team en de voorzitter van het bestuur teneinde een goede afstemming tussen de formele en de vitale structuur te waarborgen en fricties te voorkomen resp. tot een minimum te beperken.

dat minimaal één lid van het nationaal team aanwezig is tijdens de bestuursvergaderingen, om een toelichting te geven op het verloop van de activiteiten, die plaatsvinden in de vitale structuur, als ook op andere agendapunten de inzichten en ervaringen van het nationale team in de gedachte-uitwisseling in te brengen.

2. met betrekking tot de optimalisatie van de effectiviteit en de efficiency van de bestedingen

dat er in 2021 in iedere bestuursvergadering, en wel aan de hand van een door het administratiekantoor in overleg met de penningmeester opgemaakte tussenbalans, is stil gestaan bij en gekeken naar de stand van het al dan niet in de pas lopen van de inkomsten en uitgaven en de mate waarin activiteiten hebben bijgedragen aan de hoofddoelstellingen.

dat het bestuur er in de tweede helft van 2008 voor heeft gekozen de destijds bij Van Lanschot Chabot belegde gelden voortaan (actiever) te laten beheren en wel door Sequoia Vermogensbeheer middels een laag risicoprofiel. Het primaire doel hierbij is behoud van het kapitaal, met als secundaire doel inflatieverlies zo mogelijk te compenseren. Pas op de derde plaats komt een eventuele extra opbrengst. Dit heeft in 2021 geleid tot een positief resultaat. Het bestuur beseft dat het nut van beleggen bezien moet worden over een langere periode. En over een langere periode gezien blijft het resultaat beter dan via een spaarrekening zou zijn behaald. Aandacht kreeg ook in 2021 de stapsgewijze activering van de fondsenwerving, hetgeen zich naar verwachting in de volgende jaren zal gaan vertalen in hogere opbrengsten fondsenwerving.

3. met betrekking tot de optimalisatie van de omgang met belanghebbenden

dat onder belanghebbenden in de zin van het functioneren van de stichting ATD Vierde Wereld Nederland in de eerste plaats worden verstaan de personen en gezinnen, betrokken bij de activiteiten van de beweging, die zelf armoede van dichtbij ervaren;

dat telkenjare door bestuur en nationaal team een jaarvergadering wordt geïnitieerd, tijdens welke het bestuur en het team, dat de activiteiten van de beweging in Nederland coördineert, rekening en verantwoording afleggen van de uitgaven en inkomsten, zoals tot uitdrukking gebracht in de jaarrekening betreffende het achterliggende begrotingsjaar. Ook komt daar de ondernomen en toekomstige actie aan de orde. Helaas heeft in 2021 vanwege corona deze jaarvergadering niet kunnen plaatsvinden. Video vergaderen is geen optie voor velen die aan deze jaarvergadering willen deelnemen.

dat er (ook) in 2021 bij de diverse activiteiten van de beweging in Nederland overleg en afstemming heeft plaatsgevonden met name met de mensen, die actief betrokken zijn bij deze activiteiten, en meer specifiek met degenen onder hen, die (langdurige) armoede van dichtbij kennen.

dat donateurs, ingeval van een grotere gift, consequent, zo mogelijk binnen een maand, via een brief zijn geïnformeerd over actuele activiteiten binnen de beweging. Donateurs ontvangen desgevraagd een jaarverslag en/of een recent exemplaar van het blad "Vierde Wereld", dat vier keer per jaar verschijnt. Op deze manier wordt getracht een goed contact met (ook) donateurs in stand te houden en relevante informatie te verschaffen van activiteiten en ontwikkelingen binnen de beweging.

4. met betrekking tot de functiescheiding tussen bestuur en nationaal team

dat aan het principe van functiescheiding tussen uitvoeren, besturen en toezicht invulling is gegeven conform het gestelde in de statuten, nader uitgewerkt in het werkdocument "Uitgangspunten voor de vitale en formele structuur van de internationale beweging ATD Vierde Wereld in Nederland, hun functioneren en onderlinge relatie en de verhouding met het algemeen secretariaat en het team Europa van de internationale beweging ATD Vierde Wereld" van september 2008;

dat de leden van het nationaal team in de gelegenheid zijn gesteld de bestuursvergaderingen bij te wonen en een toelichting te geven op de activiteiten binnen de vitale structuur, van welke gelegenheid zij consequent gebruik hebben gemaakt;

dat het bestuur op hoofdlijnen en op afstand functioneert, met dien verstande, dat er in de gevallen, dat dit nodig wordt geacht, overleg en afstemming plaatsvindt met het nationaal team en indien nodig met team Europa of het Algemeen Secretariaat van de internationale beweging, met de intentie, dat de activiteiten genoemd in de meerjarenplanning zoveel mogelijk doorgang kunnen vinden resp. dat er, waar/wanneer dat gewenst is, temporisering plaatsvindt.

's-Gravenhage,
Namens het bestuur,

dhr. A.L.J. Flapper
waarnemend voorzitter

dhr. A.F.C.M. Redegeld
bestuurslid

w.g.

w.g.

Bijlage 3

JAARPROGRAMMA 2022 –
onder voorbehoud
meestal op uitnodiging

FEBRUARI

lidmaatschapsbrief

- 12 Verbindingsgroep
 geboortedag Joseph Wresinski
 14 sterfdag Joseph Wresinski

*19-26 (Noord) of 26-6 mrt vakantie***MAART**

- Vierde Wereld Kwartaalblad
 4-6 30 Europese jongeren (Wijhe)
 16 Sterk uit Armoede werkoverleg
 17-18 Vierde Wereld Dialoogdagen
 28 t/m 1 april Week van het geld
 25 Bestuursvergadering
 26 Samenwerkingsproces toekomst ATD

APRIL

- 4 Zoom internationaal
 15-18 Boerderijdagen – Pasen
 23 Klusdag met Rotary Raalte
 27-28 of begin mei: BOEKpresentatie

*30 april-8 mei meivakantie***MEI**

- vakantiegeldbrief
 12 Ministerie VWS met boek Gezin
 13-15 Werelddag van het gezin
 Europese sessie Recht op gezinsleven
 (Annie, Gerard, Wim) in Méry
 19 Stand Zwolle festival geldzaken
 23 Stichting ATD 50 jaar
 25-29 Catholic Workers Europees
 Hemelvaartsweekend 'tZwervel

JUNI

- Vierde Wereld Kwartaalblad
 3-6 Boerderijdagen – creatieve dagen
 (Pinksteren)
 20 Zoom internationaal
 24 Bestuursvergadering
 25-26 Klusweekend

JULI

- 7-10 Europese jongerenmeeting Méry/Fr
 jongeren op 't Zwervel
 25-29 Boerderijdagen – Heerlen en Emmen
 28-2 aug Schoonmaak boerderij Heerlen

*16 juli-28 aug vakantie Noord**9 juli-21 aug vakantie Midden**23 juli-4 sept vakantie Zuid***AUGUSTUS**

- Uitwisseling ATD – Sterk uit Armoede?
 15-19 Boerderijdagen + kunstenaars & zingen

SEPTEMBER

- Vierde Wereld Kwartaalblad
 5-11 Week van lezen en schrijven
 8-11 Europese sessie Burgerdialoog in Méry
 14-16 voorbereiding ontmoetingsdag
 17 Ontmoetingsdag (of 24e=burendag)
 23 Bestuursvergadering

OKTOBER

- 1-2 Nationale boodschap 17 okt
Ma 17 Werelddag Verzet extreme armoede
 22 Klusdag

*15-23 herfstvakantie Noord**22-30 herfstvakantie Midden en Zuid***NOVEMBER**

- 20 Werelddag Rechten van het Kind
 19-22 Vierde Wereld Dialoogdagen
 24-27 Europese ontm. Nationale teams

DECEMBER

- Vierde Wereld Kwartaalblad
 9 Bestuursvergadering
 10 Werelddag Rechten van de Mens
 Kennisdelen
 19-24 Boerderijdagen – Kerst
 20 Werelddag Menselijke Solidariteit

Bijlage 4

		Begroting 2022
FONDSENWERVING		
Baten uit eigen fondsenwerving		
Giften en bijdragen		60.500
Giften met bestemming		75.000
Legaten		40.000
Lidmaatschappen int. Beweging		9.000
Vakantiegeldbrieven		10.000
Totaal baten eigen fondsenwerving		194.500
kosten eigen fondsenwerving		14.069
In % van baten eigen fondsenwerving		7,2%
Verkopen publicaties en wenskaarten		
Resultaat verkopen publicaties		2.500
Resultaat verkopen wenskaarten		3.500
Totaal resultaat verkopen		6.000
Resultaat eigen fondsenwerving		186.431
Rentebaten en resultaat beleggingen		30.000
Overheidssubsidies		6.000
Overige baten en lasten		11.100
Totaal beschikbaar voor de doelstelling		233.531
BESTEDINGEN AAN DOELSTELLINGEN		
Activiteiten in Nederland		206.111
Ondersteuning internationale projecten		1.799
Administratie en beheer		26.535
Totaal benodigd voor de doelstelling		234.445
Resultaat		-914